Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1128
van **STIJN BEX**
datum: 4 mei 2021

---

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Fietsdiefstallen - Maatregelen

Fietsdiefstal is een groot probleem: er zijn zo'n 30.000 aangiftes per jaar over heel België. Dat cijfer is bovendien een sterke onderschatting aangezien een fietsdiefstal naar schatting slechts een op de drie keer wordt aangegeven.

Het hoge aantal fietsdiefstallen is een rem op het toenemende fietsklimaat in Vlaanderen. Liefst een op de vier slachtoffers van een fietsdiefstal zou daardoor stoppen met fietsen. Om in Vlaanderen de fiets als verplaatsingsmiddel te blijven stimuleren - met het behalen van de ambitieuze modal shift in gedachten - is een doeltreffend preventiebeleid voor fietsdiefstallen noodzakelijk. Samenwerking tussen de verschillende gewesten lijkt hierin cruciaal, aangezien gestolen fietsen zeker niet altijd binnen een gewest blijven.

1. Hoeveel fietsdiefstallen werden in Vlaanderen de afgelopen vijf jaar aangegeven? Graag een opdeling per provincie.
2. Kan de minister een inschatting geven van het 'dark number' van fietsdiefstallen die nooit worden aangegeven in Vlaanderen voor diezelfde periode?
3. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bestaat het fietsregistratiesysteem Mybike, dat werkt met sticker met een QR-code (die moeilijk los te maken is), waardoor men kan nagaan of de fiets gestolen is. De minister gaf tijdens de commissievergadering van 11 februari 2021 aan dat in maart een werkgroep zou samenkomen om te bekijken of dat systeem ook in Vlaanderen uitgerold kan worden.

   Wat is de stand van zaken hieromtrent?
4. Het inzetten van lokfietsen kan ervoor zorgen dat het aantal geregistreerde fietsdiefstallen afneemt. De juridische regels over de uitlokking van een misdrijf zijn echter complex en het inzetten van een lokfiets kan maar onder bepaalde voorwaarden. Tijdens de commissievergadering van 11 februari 2021 gaf de minister aan dat er hieromtrent contacten zijn met federaal minister van Justitie Vincent Van Quickenborne, om te kijken of een samenwerking op korte termijn mogelijk is.
   a) Wat is de stand van zaken in dat overleg?
   b) Welke lokale besturen maken nu al gebruik van lokfietsen in de strijd tegen fietsdiefstallen?
   c) Overweegt de minister lokale besturen te stimuleren om lokfietsen in te zetten in de strijd tegen fietsdiefstallen?
5. Fietsenstallingen zijn enorm belangrijk om diefstal te vermijden.

a) Welk aandeel van het budget voor fietsinfrastructuur ging de afgelopen twee jaar naar het installeren of onderhouden van veilige fietsstallingen?

b) Kunnen lokale besturen subsidies krijgen voor het installeren of onderhouden van fietsstallingen? Welk aandeel van de Vlaamse subsidies aan lokale besturen voor fietsinfrastructuur ging naar projecten voor fietsstallingen tijdens de voorbije twee jaar?

c) Velopark is een digitaal platform dat alle informatie over fietsstallingen in België voor iedereen beschikbaar maakt. Fietsberaad Vlaanderen zou bekijken hoe dat nog verder kan worden uitgerold.

   Wat is de stand van zaken hierin? Zullen Hoppinpunten geïntegreerd worden in dat systeem?

LYDIA PEETERS
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

ANTWOORD
op vraag nr. 1128 van 4 mei 2021
van **STIJN BEX**

---

1. Voor een overzicht van het aantal diefstallen in Vlaanderen informeer ik mij via de website Criminaliteitsstatistieken van de federale politie (http://www.stat.policefederale.be/criminaliteitsstatistieken/interactief/tabel-per-politiezone). In onderstaande tabel 1 worden de cijfers weergegeven van de afgelopen 5 jaar. Merk echter op dat voor 2020 de cijfers nog beperkt zijn tot en met 30 september 2020. Het laatste jaar is dus nog niet volledig.

   Tabel 1: Overzicht van de fietsdiefstallen per provincie voor de afgelopen 5 jaar *(bron: website Criminaliteitsstatistieken federale politie)*

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020***
Antwerpen	10 222	9 530	8 383	8 798	5 092
Oost-Vlaanderen	5 983	6 339	6 142	5 396	2 834
Limburg	2 115	1 986	1 697	1 556	847
Vlaams-Brabant	4 309	3 963	3 903	3 674	2 087
West-Vlaanderen	5 423	5 030	4 543	4 337	2 513
TOTAAL	**28 052**	**26 848**	**24 668**	**23 761**	**13 373**

** Bevat cijfers tot en met 30 september 2020.*

2. Ik kan geen inschatting geven van de onderregistratie van fietsdiefstallen. Wel zijn er in het verleden reeds verschillende initiatieven opgestart om deze onderregistratie tegen te gaan. Zo is de aangifte van een fietsdiefstal heel wat vereenvoudigd en kan een aangifte online gebeuren via Police on Web.

3. In het huidige fietsregistratiesysteem (via rijksregisternummer) nemen de lokale overheden in Vlaanderen een belangrijke rol op. Vooraleer Vlaanderen besliste om in te stappen in een fietsregistratiesysteem vond ik het dan ook belangrijk om een bevraging te organiseren bij de steden en gemeenten. Uit zowel reacties per mail als de bespreking bleek al snel dat de steden en gemeenten vertrouwen hebben in dit systeem en men de overgang begrijpt naar een systeem van digitale fietsregistratie. Wel werden een aantal aandachtspunten en voorwaarden genoteerd, die ook meegenomen worden in de verdere bespreking met het federale niveau. In ieder geval is er dus vanuit Vlaanderen de ambitie om mee te stappen in het traject om een fietsregistratiesysteem zoals het Mybike fietsregistratiesysteem uit te werken voor Vlaanderen. In de komende weken en maanden wordt hier verder overleg rond georganiseerd om dit verder concreet uit te werken.

4. Het principe van lokfietsen wordt ook meegenomen in het overleg omtrent het fietsregistratiesysteem als toekomstig aandachtspunt.

   Zoals ik eerder ook al aangaf blijkt uit verschillende cases waar lokfietsen werden ingezet, dat het aantal geregistreerde fietsdiefstallen afneemt. Er is een kader beschikbaar om lokfietsen te gebruiken maar het is en blijft een taak van de lokale overheden om, in samenwerking met de politiediensten en het parket, te beslissen

om hier op in te zetten. Over het aantal lokale besturen dat momenteel al inzet op het gebruik van lokfietsen heb ik geen zicht. Enkele voorbeelden zijn o.m. Mechelen, Gent, Leuven, Schoten, Noord-en Voorkempen,...

Het gebruik van lokfietsen valt niet onder de bijzonder opsporingsmethoden voorzien in het Wetboek van Strafvordering. Een voorafgaande machtiging door een magistraat is bijgevolg niet vereist.

Er bestaat op dit moment geen wettelijke grondslag voor het gebruik van lokfietsen. Ook beschikt de politie hieromtrent niet over algemene richtlijnen. Wel dient het gebruik van lokfietsen aan bepaalde voorwaarden te voldoen die kunnen worden afgeleid uit de rechtspraak en rechtsleer.

Uit het Cassatiearrest van 17 maart 2010 kunnen een aantal voorwaarden afgeleid worden waaraan voldaan dient te worden opdat het gebruik van een lokauto de Cassatietoets zou doorstaan.

Deze voorwaarden hebben te maken met het finaliteitsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel.

De minister van justitie geeft aan dat het wettelijk kader, aangevuld door de voorwaarden gesteld door de rechtspraak en erkent in de rechtsleer volstaan voor het gebruik van lokfietsen.

5. a) Het installeren van diefstalveilige fietsenstallingen wordt in de meeste gevallen op lokaal niveau geregeld. Ook de NMBS neemt hier haar rol op en zet sterk in op de installatie van diefstalveilige fietsenstallingen op haar domein. Ook vanuit Vlaanderen werd er in 2019 en 2020 geïnvesteerd in veilige fietsenstallingen waarbij onder meer volgende projecten opgenomen waren in het GIP:
   - Mobipunt Vilvoorde – fietskluizen: € 144 543
   - Aanleg P&R Vlaamse Rand (aandeel fiets): € 67 296
   - Studiekosten P&R Combimobiliteit: € 15 726
   - Aanleg mobipunten Vlaamse Rand: € 285 609
   - Mobipunten Spoorinvest/Parkingen + Fietsstallingen NMBS: € 412 347

   b) In 2020 konden lokale besturen via de toolbox duurzame mobiliteit een subsidiëring aanvragen voor het installeren van veilige fietsstallingen. 29 gemeenten vroegen in het kader hiervan een subsidie aan voor de installatie van fietsenstallingen op hun domein, dit voor een totaalbedrag van 147 920 euro. Ook via de subsidie mobipunten kan een subsidie verkregen worden voor de installatie van fietsenstallingen op mobipunten langs gemeentewegen in het kader van het regionale mobiliteitsplan of van buurtmobipunten op basis van de nabijheidslogica. Deze subsidie trad pas in werking op 25 december 2020.

   c) Het platform Velopark.be is volledig operationeel. Beheerders van fietsenstallingen kunnen zelf het initiatief nemen om hun fietsenstalling toe te voegen aan dit platform. Momenteel loopt er eveneens een proefproject omtrent geregistreerde toegang tot de fietsenstalling aan het station Antwerpen-Berchem. Op dit moment worden door Fietsberaad ook verschillende opties onderzocht hoe dit platform verder uitgerold kan worden en hoe het beheer van dit platform geregeld wordt. Ikzelf sta er zeker voor open om dit initiatief verder te ondersteunen.